

SPOTREBITEĽSKÉ ZMLUVY

(informatívna brožúra)

CENTRUM
PRÁVNEJ POMOCI

Spotrebiteľské zmluvy

Pod spotrebiteľské právo a spotrebiteľské zmluvy zahrňujú viacero prípadov ako sa na prvý pohľad môže zdať. V prvom rade ide o všetky zmluvy, v ktorých na jednej strane vystupuje dodávateľ, teda osoba alebo firma, ktorá koná v rámci svojho podnikania a na strane druhej spotrebiteľ, teda zákazník, fyzická osoba.

Spotrebiteľské zmluvy sú teda najmä:

- kúpno - predajné zmluvy
- leasingové zmluvy
- úverové zmluvy
- zmluvy o službách (napr. telekomunikačné služby, pripojenie k sieti Internet, dodávky energií)
- zmluvy o preprave osôb a vecí
- poisťné zmluvy
- zmluvy o zájazdoch
- zmluvy o vypožičaní (napr. vypožičanie automobilu)

Čo sú to zmluvné podmienky?

Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Spotrebiteľské zmluvy zároveň nemôžu obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktoré sa nazývajú neprijateľné zmluvné podmienky s výnimkou ak by boli individuálne dojednané pred podpisom samotnej zmluvy alebo ak by sa týkali hlavného predmetu plnenia a ceny.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť zákonnej úpravy v Občianskom zákonníku v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Týmto je napríklad myslené, že sa spotrebiteľ nemôže vzdať práva na odstúpenie od zmluvy, jednostranne vzdať práva na premlčanie, prípadne ho predĺžiť nad zákonnú mieru a podobne.

Znevýhodnenie spotrebiteľa

Znevýhodnenie spotrebiteľa je úzko previazané spolu s posudzovaním neprijateľných zmluvných podmienok. K celkovému posúdeniu zmluvného vzťahu je nutné brať do úvahy i takzvané zabezpečovacie inštitúty, ktoré sa najčastejšie používajú pri jednotlivých zmluvách, akými sú:

- Zmluvná pokuta
- Dohoda o zrážkach zo mzdy
- Notárska zápisnica
- Zmenka
- Rozhodcovská doložka
- Mediačná doložka
- Predĺženie premlčacej doby
- Voľba Obchodného zákonníka na zmluvný vzťah
- Záložné právo

Neprimeranosť týchto inštitútov je potrebné posúdiť individuálne pri každej zmluve, aby nedošlo k hrubému nepomeru medzi zabezpečovacím inštitútom a poskytnutým plnením.

Ako sa brániť a vyhnúť problémom?

Ak máte akékoľvek pochybnosti, obráťte sa na Komisiu na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktorá funguje pri ministerstve spravodlivosti. Pomôže vám posúdiť, či zmluva, ktorú sa chystáte podpísať, nesie v sebe neprímerané podmienky, či iné nebezpečné zmluvné riziká. Rovnako sa môžete obrátiť na Centrum právnej pomoci a poskytnúť zamestnancom zmluvu na preštudovanie.

Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách odporúča:

- Dobre si zvážiť, či a aký úver spotrebiteľ potrebuje, a to aj vzhľadom na schopnosť úver splácať. Porovnať ponuky viacerých veriteľov.
- Vyžiadať si zmluvu na preštudovanie a poradiť sa blízkymi osobami alebo právnikom o zmluvných podmienkach a výhodnosti zmluvy. Súčasne od veriteľa žiadať, aby posúdil a poradil spotrebiteľovi, aký úver by bol pre neho výhodný. Pred podpisom zmluvy žiadať veriteľa o vysvetlenie tých častí zmluvy, ktorým spotrebiteľ nerozumie.
- Po podpise zmluvy v prípade akýchkoľvek nejasností s predstihom písomne kontaktovať veriteľa, avizovať prípadné omeškanie a dočasnú neschopnosť splácať úver, žiadať o odklad splátok úveru a podobne. V prípade akýchkoľvek problémov s plnením záväzkov odporúčame spotrebiteľom vyhľadať kvalifikovanú právnu pomoc. Ak ide o spotrebiteľský úver alebo úver uzavretý prostriedkami komunikácie na diaľku, má spotrebiteľ aj zákonné právo na odstúpenie od zmluvy v lehote 14 pracovných dní od uzavretia zmluvy.
- Ak sú od spotrebiteľa vymáhané neprímerané plnenia, zvážiť podať návrh na súd a žiadať, aby súd určil neplatnosť zmluvy alebo jej niektorých zmluvných podmienok, prípadne, aby súd určil, že úver je bezúročný, bez poplatkov, pričom ak spotrebiteľ takýto úver preplatil, má voči veriteľovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

-
- Ak je spotrebiteľ žalovaný na súde a je mu doručený platobný rozkaz, je nevyhnutné, aby v lehote 15 dní od jeho doručenia podal na súd odpor napríklad z dôvodu porušenia práv na ochranu spotrebiteľa a žiadal platobný rozkaz zrušiť. V samotnom súdnom konaní môže spotrebiteľ namietat plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok, namietat bezúročnosť úveru, premlčanie a žiadať o súdnu ochranu z úradnej povinnosti.
 - Ak je spotrebiteľovi doručený rozhodcovský rozsudok, má spotrebiteľ právo v lehote 30 dní od jeho doručenia podať na súd podľa svojho bydliska žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku a žiadať, aby bol rozsudok zrušený a rozhodcovská doložka vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súčasne v žalobe je potrebné žiadať odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.
 - Nikdy nerezignovať na vlastnú obranu – treba sa brániť, najmä ak sa vymáhaný nárok ukazuje ako neoprávnený a neprimeraný, a to aj v exekúcii – treba podať námietky proti exekúcii, prípadne návrh na zastavenie alebo odklad exekúcie a žiadať, aby súd exekúciu zastavil.

Pokiaľ už ste zmluvu podpísali, môžete sa brániť na súde. Súd je povinný z úradnej povinnosti zneplatniť takú zmluvnú podmienku, ktorá je pre spotrebiteľa poškodzujúca a spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Znamená to, že za niekoľko stoeurovú pôžičku by vám nebankovka nemala zobrat dom. Každé súdne konanie je však individuálne. V každom prípade však na súde musíte namietat postup nebankovky, ak voči nemu máte výhrady. Argumentovať môžete neprijateľnými a neprimeranými zmluvnými podmienkami, ktoré sú v zmluve o úvere zakomponované. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu.

Upozornenie: Táto brožúra má výlučne informatívny charakter. Je všeobecnej povahy, a teda nemusí zohľadňovať osobitosti konkrétneho prípadu. Z tohto dôvodu Vám odporúčame vyhľadať ohľadom riešenia Vášho problému kvalifikovanú právnu pomoc.

Kancelárie CPP:

CPP - Kancelária Bratislava Račianska 71 810 05 Bratislava 15	CPP - Kancelária Rimavská Sobota Čerenčianska 20 979 01 Rimavská Sobota
CPP - Kancelária Banská Bystrica Skuteckého 30 974 01 Banská Bystrica	CPP - Kancelária Svidník Sov. Hrdinov 102 089 01 Svidník
CPP - Kancelária Humenné Lipová 1 066 01 Humenné	CPP - Kancelária Trenčín Gen. M. R. Štefánika 20 911 01 Trenčín
CPP - Kancelária Košice Murgašova 3 040 41 Košice	CPP - Kancelária Trnava Pekárska 11 917 01 Trnava
CPP - Kancelária Liptovský Mikuláš Kollárova 2 031 01 Liptovský Mikuláš	CPP - Kancelária Tvrdošín Medvedzie 132 027 44 Tvrdošín
CPP - Kancelária Nitra Štefánikova trieda 26 949 03 Nitra 3	CPP - Kancelária Žilina P.O.Hviezdoslava 690/6 011 00 Žilina
CPP - Kancelária Prešov Masarykova 10 080 01 Prešov	CPP - Kancelária Žiar n/Hronom SNP 613/124 965 01 Žiar nad Hronom
CPP - Kancelária Komárno Župná ul. 14 945 01 Komárno	

CALL CENTRUM
0650 105 100

Konzultačné dni:

Pondelok: 8:00 – 15:00 h

Streda: 8:00 – 16:00 h

Informačná kancelária – úradné hodiny:

Pondelok: 8:00 – 15:00 h

Utorok: 8:00 – 15:00 h

Streda: 8:00 – 16:00 h

Štvrtok: 8:00 – 15:00 h

Piatok: nestránkový deň

www.centrumpravnejpomoci.sk

info@centrumpravnejpomoci.sk

Facebook: Centrum právnej pomoci